

Sosyal Bilgiler

7

KAZANIM
ODAKLI **HİBA**

Konu Anlatımı • Bol Alıştırma
Çözümlü Sorular

Yeni Nesil
Sorularla

 tudem[®]

Sosyal Bilgiler

7

KAZANIM
ODAKLI **HBA**

Konu Anlatımı • Bol Alıştırma
Çözümlü Sorular

 tudem[®]

7.SINIF SOSYAL BİLGİLER KAZANIM ODAKLI HBA

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ
1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu
DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / ANKARA
0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-212-5
YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041
MATBAA SERTİFİKA NO: 16031

Tüm hakları saklıdır.
Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

Sevgili öğrenci,

Toplumun bir bireyi olarak fikirlerimiz, değerlerimiz, kültürümüz, hayata bakış açımızla önemli ve değerliyiz.

Bu kitapta sosyal yaşamda gerekli olan genel kültür bilgilerinin yanı sıra toplumsallaşmanın gerekliliğini fark edeceksiniz. İnsanlar arasında etkili iletişimin önemini ve iletişim engeli yaratan durumları öğreneceksiniz. Ülkemizde nüfusun dağılışını, nüfusun başlıca özelliklerini, göçlerin neden ve sonuçlarını inceleyeceksiniz. Bilimin ilkel çağlardan günümüze baş döndürücü bir hızla değişimini incelerken insanoğluna hayran kalacaksınız. Yaşamda önemli bir yere sahip olan toprağın önemini ve ona bağlı olarak gelişen ekonomik faaliyetleri tanıyacaksınız. Tüm bunların yanı sıra açlık, işsizlik ve yoksulluk gibi küresel sorunların nedenlerini ve bu sorunlar için çözüm üretmeye çalışanları göreceksiniz. Osmanlı tarihini, demokrasi kavramını ve ülkemizdeki gelişimini öğreneceksiniz.

Tüm bu öğrendikleriniz size güncel sorunlara objektif bakış açısı ile yaklaşmanızı ve toplumsal duyarlılık kazanmanızı sağlayacak.

Araştırmacı, gözlemci ve sorumluluklarının bilincinde bireyler olmanıza yardımcı olacak bir kaynak olması dileği ile...

Yazı Kurulu

Kazanım Odaklı

: Hepsi 1 Arada

Kısa Bilgi Alanları

Değişen tasarımı daha kolay akılda kalan özet bilgi alanlarından oluştu.

Çözümlü Sorular

✓ işareti ile belirtilen sorular farklı düzeylerde seçildi ve kitabın son bölümünde çözüldü.

Kazanım Odaklı

Kısa bilgi, alıştıırma ve soru alanları kazanımlara göre düzenlendi.

Örnek Sorular ve Çözümler

Anahtar soru tiplerinde örnek sayısı artırıldı ve çözümler aşama aşama verildi.

Testler ve Alıştıırmalar

Testler ve alıştıırmalar konulara göre düzenlendi.

Bol Alıştıırma

Bireysel ve pekiştirici alıştıırmalar kazanımların yerleşmesine daha fazla katkı sağlıyor.

1- BİREY VE TOPLUM

İLETİŞİM BİLGİSİ	8
Alıştırma: Olumlu mu, Olumsuz mu?	12
Alıştırma: Olumluya Dönüştür	13
Kazanım Pekiştirme Testi	14
MEDYANIN SOSYAL DEĞİŞİME ETKİSİ VE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ	15
Alıştırma: Doğru Yanlış	20
Alıştırma: Bilgi Eşleştirme.....	21
Kazanım Pekiştirme Testi	22
Kavrama Testi.....	23

2- KÜLTÜR VE MİRAS

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞ DÖNEMİ	28
Alıştırma: Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu	36
Alıştırma: Alıştırma Kime Ait?	37
Kazanım Pekiştirme Testi	38
OSMANLI DEVLETİ'NİN YÜKSELME DÖNEMİ	40
Alıştırma: Harita Çalışması	46
Alıştırma: Doğru Yanlış	47
Kazanım Pekiştirme Testi	48
AVRUPA'DA GELİŞMELER VE OSMANLI DEVLETİ	50
Alıştırma: Hangi Gelişmeyle İlgili?	60
Alıştırma: Kısa Kısa	61
Kazanım Pekiştirme Testi	62
OSMANLI DEVLETİ'NDE ISLAHAT HAREKETLERİ VE OSMANLI KÜLTÜRÜ	64
Alıştırma: Doğru Yanlış	71
Alıştırma: Hangi Alanda Yapıldı?	72
Alıştırma: Seyyahların Gözünden Bir Kent	73
Kazanım Pekiştirme Testi - 1	74
Kazanım Pekiştirme Testi - 2	76
Kavrama Testi	78

3- İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE YERLEŞME	82
Alıştırma: Doğru Yanlış	87
Kazanım Pekiştirme Testi	88
TÜRKİYE'DE NÜFUS	89
Alıştırma: İllerin Özellikleri	92
Kazanım Pekiştirme Testi	93
NÜFUSUMUZUN ÖZELLİKLERİ	95
Alıştırma: Nüfus Artışı Grafiği	102
Alıştırma: Doğru Yanlış	103
Kazanım Pekiştirme Testi	104
GÖÇ-YERLEŞME VE SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ	106
Alıştırma: Göç Dalgası	110
Kazanım Pekiştirme Testi	111
Kavrama Testi	113

4- BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLGİ	118
Alıştırma: Bilgi Aktarılması	121
Kazanım Pekiştirme Testi	122
TÜRK-İSLAM MEDENİYETİNİN BİLİMSEL GELİŞİME KATKILARI	123
Alıştırma: Eşleştirme	126
Kazanım Pekiştirme Testi	127
AVRUPA'DAKİ GELİŞMELERİN BİLİMSEL GELİŞİME KATKILARI	129
Alıştırma: Bulalım	133
Kazanım Pekiştirme Testi	134
Kavrama Testi.....	135

5 - ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

ÜRETİM VE YÖNETİMDE TOPRAK	140
Alıştırma: Tımar Sistemi	143
Kazanım Pekiştirme Testi	144
ÜRETİM TEKNOLOJİSİNDE GELİŞMELER	145
Alıştırma: Yanıtlayalım	148
Kazanım Pekiştirme Testi	149
KURUMLAR VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	150
Alıştırma: Yanıtlayalım	154
Kazanım Pekiştirme Testi	155
TARİH BOYUNCA MESLEK EDİNDİRME VE MESLEK SEÇİMİ	157
Alıştırma: Kısa Kısa	163
Alıştırma: Hangi Mesleği Seçsem?	164
Kazanım Pekiştirme Testi	166
E_TİCARET	167
Alıştırma: Doğru Yanlış	169
Kazanım Pekiştirme Testi	170
Kavrama Testi	171

6 - ETKİN VATANDAŞLIK

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEMOKRASİ	176
Alıştırma: Boşluk Doldurma	180
Kazanım Pekiştirme Testi	181
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE DEMOKRASİNİN GELİŞİMİ	183
Alıştırma: Bulalım	186
Kazanım Pekiştirme Testi	187
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMEL NİTELİKLERİ DEMOKRATİK UYGULAMALAR VE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR	189
Alıştırma: Devletin Nitelikleri	194
Kazanım Pekiştirme Testi	195
Kavrama Testi	197

7 - KÜRESEL BAĞLANTILAR

TÜRKİYE'NİN ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI VE BÖLGESEL KURULUŞLAR	202
Alıştırma: Eşleştirme	206
Kazanım Pekiştirme Testi	207
KALIP YARGILAR VE KÜRESEL SORUNLAR	209
Alıştırma: Hangisi	212
Kazanım Pekiştirme Testi	213
Kavrama Testi	215

Yanıt Anahtarı

Yanıt Anahtarı.....	220

1. BÖLÜM: İLETİŞİM BİLGİSİ

SB.7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

SB.7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

2. BÖLÜM: MEDYANIN SOSYAL DEĞİŞİME ETKİSİ VE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

SB.7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.

SB.7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.

1.1

1.2

İletişim ve İnsan İlişkileri

İletişim gönderici ve alıcı konumundaki iki insan veya birim arasında gerçekleşen duygu, düşünce, davranış ve bilgi alışverişidir.

İletişimde kaynak, mesaj ve alıcı son derece önemli olan unsurlardır. Etkili ve kalıcı iletişim bu unsurlar çerçevesinde ve bu unsurların sahip olduğu özellikler kapsamında mümkündür.

İnsanlar toplu halde yaşamının gereği olarak sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmek için çevresindekilerle iletişime geçer.

SELAM

Yola çıkınca her sabah
Bulutlara selam ver.
Taşlara, kuşlara,
Atlara, otlara
İnsanlara selam ver.
Ne görürsen selam ver.
Sonra çıkarıp cebinden aynanı bir selam da kendine ver.
Hatırın kalmasın el gün yanında.

Üstün DÖKMEN

1.3

Şiirde iletişimle ilgili anlatılmak istenen nedir?

Kişilerarası iletişim ikiye ayrılır:

- 1. Sözel iletişim:** Konuşmalarımızdır. Konuşurken kullandığımız sözcükler önemlidir.
- 2. Sözsüz iletişim:** Beden dilimizdir.

Beden Dili

İnsanların birbirleriyle kurdukları yüz yüze ilişkilerde sözsüz mesajların (jest ve mimikler, göz ve baş hareketleri, beden duruşu, yüz ifadeleri) etkisi % 90 oranındadır. Bu mesajlar güven, hoşlanma, sıkıntı, dostluk gibi duygu ve tavırları yansıtmada önemli rol oynar.

Günlük yaşamda kullanılan beden hareketlerinin anlamları ile ilgili bazı örnekler şöyledir:

Ellerin sürtünmesi	→	Beklenti
Ayak bileklerinin kenetlenmesi	→	Endişe
Gözlerin ovuşturulması	→	Şüphe
Elin yanakta olması	→	Düşünme
Eller cepte yürümek, omuzlar kambur halde	→	Üzgün
Ellerin kafanın arkasında kenetlenmesi, bacakların çapraz durması	→	Güven, Üstünlük
Kollar göğüste kenetlenmiş hâlde durulması	→	Savunma
Çabuk, aktif ve dik durulması	→	Güven

İletişim yalnızca konuşmak değildir. Ne söylediğimizi bilmek, bunu ne zaman ve nerede söylemenin daha uygun ve daha doğru olacağına karar vermek, konuşurken en uygun sözcükleri seçmek, başkasını olduğu gibi kabul edebilmek aynı zamanda bir beceridir ve iletişim yeteneğidir.

İletişimi etkileyen bazı olumlu ve olumsuz davranışlar vardır.

İletişimdeki olumlu tutum ve davranışlar:

- Konuşurken dikkatimizi karşıımızdaki kişiye yöneltmek
- Gerçekçi ve doğal davranarak abartıdan uzak olmak
- Farklı fikirlere açık olmak, karşıımızdaki fikrini almak
- Ne istediğimizi, duygularımızı net ve açık bir şekilde söylemek
- Akıcı bir dille ve göz teması kurarak konuşmak
- Beden dilini etkili kullanmak
- Konuşmamız sırasında empati kurmak
- Yapıcı eleştirilerde bulunmak
- Ben dilini kullanmak
- Etkin dinlemek

1.4

Empati

Kişilerin olaylara, karşısındaki bakış açısıyla bakabilmesi, karşısındaki kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, anladığını karşısındaki kişiye ifade edebilmesidir.

Örneğin, „..... hissediyorsun, çünkü” şeklinde bir ifade karşısındaki kişiyi anladığınızı gösterir.

1.5

Ben Dili

Kişilerin karşılaştığı davranış ve durum karşısında bireysel tepkisini kendi duygu ve düşüncelerini açıklayan ifade şeklindedir. Kendimizi “ben”li cümlelerle anlattığımız zaman karşısındaki kişiyi kırmamış ancak istediğimiz mesajı vermiş oluruz.

Örneğin, “Ödevlerini yapmadığın için kaygılanıyorum.” ifadesi ben diliyle söylenmiştir.

Çocuk : Anne bugün okulda çok üzücü bir olay yaşadım.

Anne : Eve gelirken almanı istediklerimi getirdin mi?

Çocuk : Evet aldım. Söylediğimi duymadın mı? Bugün moralim çok bozuk.

Anne : Evet. Dinliyorum seni anlatabilirsin.

Çocuk : Futbol maçında bir çocukla çarpıştım.

Anne : Sen iyisin değil mi?

Çocuk : Evet ama çarptığım çocuğun bacağı sakatlandı ve bilerek yaptığımı düşündü.

Anne : Akşama senin en sevdiğin pastayı yaptım.

Çocuk : Ondan özür diledim, daha başka ne yapabilirim? Benimle ilgilenmiyorsun anne, konuşmaktan vazgeçtim.

Çocuk : Anne bugün okulda çok üzücü bir olay yaşadım.

Anne : Evet canım seni üzen olay nedir? Dinliyorum.

Çocuk : Futbol maçında bir çocukla çarpıştım.

Anne : Peki sana ve ona bir zarar geldi mi?

Çocuk : Bende bir şey yok, fakat onun bacağı sakatlandı ve bunu bilerek yaptığımı düşündü.

Anne : Hemen telefonla onu arayıp nasıl olduğunu öğrenebiliriz ve ona yaşanan durumun bir kaza olduğunu tekrar anlatabiliriz. İstersen onu ziyarete gidebiliriz.

Çocuk : Evet o zaman kendimi daha iyi hissedebilirim.

İnsanlar her zaman olumlu iletişim kuramazlar.

İletişimdeki olumsuz tutum ve davranışlar:

- Kendi düşüncelerimizi tek doğru olarak kabul etmek
- Başkalarının duygu ve düşüncelerini önemsememek ve saygı göstermemek
- Verdiği sözü tutmamak, alay etmek, oyalamak
- Yargılayıcı ve suçlayıcı davranmak
- Ön yargılı davranmak
- İnsanları oldukları gibi kabul etmemek
- Dinleme becerisine sahip olmamak
- Sen dilini kullanmak

Etkin Dinleme

1.6

Karşıımızdaki can kulağıyla ve sabırla dinlemek, onun duygu ve düşüncelerine aynen katılmak veya onaylamak değil, karşıımızdaki insanla bağlantı kurabilmektir. Dinleme sürecinin en önemli noktası iletişim esnasında dikkatimizi karşıımızdaki kişiye yöneltmektir. Etkili bir dinlemede dinleyen kişi yalnızca sessiz kalmaz. Etkili bir dinleyici, karşıındaki kişinin sözünü kesmez, yargılamadan, suçlamadan dinler, dinlerken başka bir işle ilgilenmez.

Sen Dili

1.7

Karşıımızdaki kişiyi suçlayan bir konuşma biçimidir. Uygun bir konuşma tarzı değildir. Kişiyi kendini suçlu hissettirir, davranışa değil kişiye yöneliktir.

Örneğin, "Çok dikkatsizsin, ben hep senin hatalarını düzeltiyorum." ifadesi sen diliyle söylenmiştir.

Hayatımızın her aşamasında okulda, evde, sokakta iletişim halindeyiz. Toplumsallaşmanın en önemli yönlerinden biri insanlar arasında kurulan doğru ve etkili bir iletişimdir.

Yaşadığımız toplumda dışlanmamak ve toplumun bir parçası olmak için insanlarla iletişimimizde bazı ilkelere dikkat etmeliyiz. Böylece karşımızdakinin anlatmaya çalıştığını doğru bir biçimde anlar ve aynı şekilde cevap verebiliriz. Bu nedenle dili doğru kullanmamız sözlerimizi dikkatle seçmemiz gerekir. Konuyu açıklayan, vurgulayan anlamlı sözler ise karşımızdaki insanın düşüncelerini değiştirebileceği gibi olumlu bir iletişim kurulmasını da sağlar. İnsanlar birbirlerinin düşüncelerine saygı duyarsa hoşgörü ve ön yargılardan uzak yaklaşımlar sergilerlerse çatışma ortamlarının ortaya çıkması engellenir.

Güzel sözler söylediğimizde aynı şekilde karşılık alırız. Tepki verirken seçilen dil yapıcı ise olumlu bir iletişim sağlanır. Ancak yıkıcı ve kırıcı bir dil kullanılırsa konuşma çıkmaza sürüklenir. İletişim kopukluğu ortaya çıkar. Bu durum çatışmaya yol açar.

İletişim sırasında bir konu üzerinde anlaşma sağlanamadığında da çatışma yaşanır. Sinemada hangi filmi izleyeceğine karar veremeyen arkadaşların, oyuncularını paylaşamayan çocukların yaşadığı durum çatışmaya örnektir. Çatışmaların yapıcı şekilde çözülebilmesi gelişim ve sosyal değişim sağlar.

1.8

● ● Alıştırma: Olumlu mu, Olumsuz mu?

Olumlu ve olumsuz iletişim örneği olan cümleleri ✓ işareti ile belirtin.

	Olumlu İletişim	Olumsuz İletişim
Canını sıkıldığına değmez elbette bir çıkar yol buluruz.		
Sen de her şeyi ciddiye alıyorsun, espri anlayışından şüpheliyim.		
Çok sulugözsün, her şeye ağlayarak tepki veremezsin.		
Demek işler yolunda gitmiyor. Farklı bir iş bulmak konusunda yardım edebilirim.		
Çok ayıp bir daha bu sözleri senden duymayacağım.		
Kendini rahat hissetmeni sağlayan bir hobi bulabilirsin.		
Anlaşılan arkadaşlarınla bazı sorunlar yaşıyorsun, çözüm için ne yapmak niyetindesin?		
Düş kırıklığına uğruyorum. Arkadaşın Ayşe ne kadar başarılı sen ise yeterince çalışmıyorsun.		
Senin fikirlerin benim için çok önemli, bu konuda ne düşündüğünü merak ediyorum?		
Meslek seçimi konusunda ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmalısın.		
Senin gibi kötü bir çocuğun babası olmak istemiyorum.		
Daha sistemli bir çalışma programı uyguladığında bu dersten başarılı olabileceğine eminim.		
Ne güzel bir kıyafet bu böyle! Sana da çok yakışmış.		

İletişim Bilgisi

Kazanım SB.7.1.1

İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

Kazanım SB.7.1.2

Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

Aşağıda verilen olumsuz iletişim örneklerini olumlu hale getirerek altlarındaki boşluklara yazın.

1. Ne kadar da tembelsin, sınavdan yine mi düşük not aldın?

2. Sen bu iştahla kesinlikle kilo veremezsin. Durmadan yiyorsun.

3. Üzüleceğine oturup ders çalış.

4. Ödevlerin için artık benden yardım istemekten vazgeç.

5. Yüksek sesle konuşarak insanları rahatsız ediyorsun.

6. Kitabını sürekli evde unutmandan sıkıldım, seninle kitabımı paylaşmayacağım.

7. Yoruluyorum diye söyleneceğine daha erken yat.

8. Bebek gibi davranıyorsun.

9. Bu kadar düzensiz çalışırsan işlerini yetiştiremezsin.

10. Paylaşmayı bilmezsen böyle yalnız kalırsın.

İletişim Bilgisi

Kazanım SB.7.1.1

İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

Kazanım SB.7.1.2

Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

İletişim Bilgisi

1. İnsanlar arasında kurulan iletişimin olumlu olduğu toplumlar için;
- Gerginlik ve çatışmalar azalır.
 - Toplumsal huzur sağlanır.
 - Hoşgörü ve saygı ortamı oluşur.
- İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi iletişim kopukluğunun toplumsal sonuçları arasında yer almaz?

- A) Ayrımcılık ortadan kalkar.
B) Şiddet olaylarında artış yaşanır.
C) Korku ve güvensizlik ortamı oluşur.
D) İş birliği ve dayanışma duyguları azalır.

3. Aşağıdaki ifadelerden hangisi ben dili ve sen dili düşünülduğünde diğerlerinden farklıdır?

- A) Her zaman derslere geç kalıyorsun.
B) Arkadaşlarına haksızlık ediyorsun.
C) Biraz yorgunum oyun oynamayı başka bir akşama erteleyelim.
D) Bebek gibisin, dikkat çekmeye çalışıyorsun.

4. İletişimde söze dökülmeyen bazı mesajlarla duygu ve tavırları yansıtmak, söylenen sözcüklerden çok daha önemli rol oynar.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi verilen bilgiyle aynı doğrultudadır?

- A) Doğru bir iletişimde jest, mimik, yüz ifadeleri gibi beden dili öğeleri önemli bir yere sahiptir.
B) İnsanlar arası ilişkilerde kullanılan sözcüklere dikkat edilmelidir.
C) Dilin doğru kullanılması iletişim için öncelikli koşuldur.
D) Kullandığımız sözcüklerin yerini ve zamanını iyi ayarlamak gerekir.

5. Bir insanın kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır.

Tanımlı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saygı
B) Hoşgörü
C) Empati
D) Dinleme

6. Aşağıdakilerden hangisi etkin dinleme becerisine sahip bir insanın davranışlarından biri olamaz?

- A) Söylenenlere ilgi gösterir.
B) Sessiz kalarak yorumda bulunmaz.
C) Söylenenleri anlayıp anlamadığını kontrol eder.
D) Konuştuğu kişi ile göz teması kurar.

Medya ve Etkileri

Günümüzde dünyanın büyük bir bölümünde çok sayıda insanın günlük yaşamının en önemli parçasını medya diğer bir deyişle kitle iletişim oluşturmaktadır.

Medya sözcüğü dilimize İngilizce'den girmiştir. Medya sözcüğünün yerine "kitle iletişim araçları" ifadesi de kullanılmaktadır.

Medya kavramı içinde tanımlanan kitle iletişim araçları; televizyon, radyo, gazete, dergi, internet, cep telefonları, kitaplar, afişler ve billboardlar olarak sayılabilir.

Bugün hayatımızın içinde olan medya, toplumsal yaşamda kültürel ve siyasi alanda önemli bir yere sahiptir.

En önemli görevi haber verme ve bilgi sağlama olan medyanın bireylerin toplumsallaşması, kültürel mirasın korunması, bireylerin bilgi düzeylerinin artırılması bireylere, hoşça vakit geçirme olanağı vermesi konusunda da işlevleri vardır.

Aynı zamanda, bireylerin tutum ve davranışlarını dolaylı olarak etkileme gücüne de sahiptir.

Bilgisayar, akıllı telefon ve internet (Genel Ağ) kullanımıyla yeni bir iletişim türü ortaya çıkmıştır. Sosyal Medya kullanırken veya mesajlaşırken farklı yazı karakterleri ve simgeler kullanılmaktadır. Kullanılan sözcüklerdeki kısaltmalar, yabancı kökenli sözcüklerin dilimize girmesiyle dilde yozlaşma ve bozulmalar ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde RTÜK (Radyo Televizyon Üst Kurulu) radyo, televizyon, internet faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevli kurumdur. Bu kurum çalışmalarıyla çocukları ve aileleri bilinçlendirmiştir. Bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığı ve RTÜK işbirliğiyle "Medya Okuryazarlığı" projesi başlatılmış ve öğrencilerin medya kullanımında yeterli bilince ulaşması amaçlanmıştır.

1.9

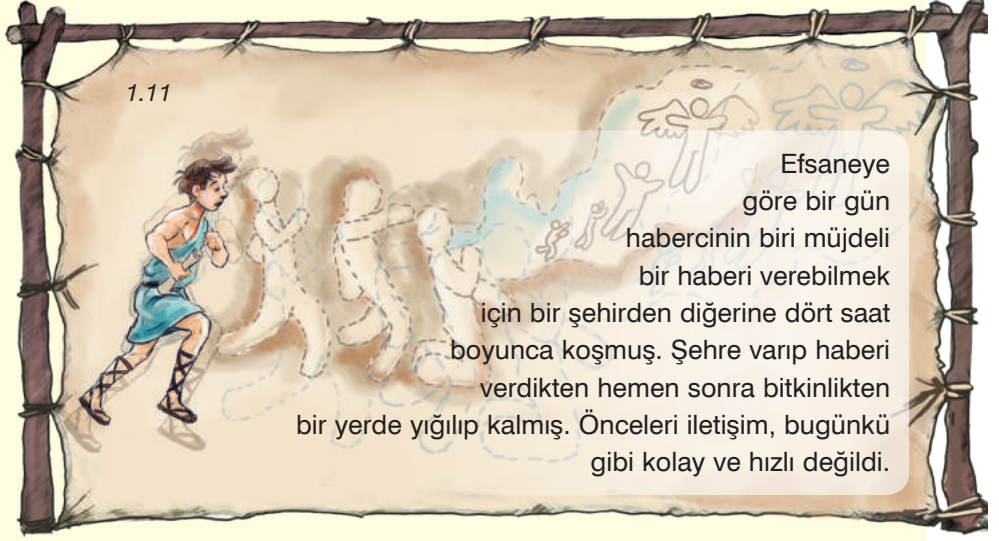
Medya

Çeşitli bilgileri bireylere veya topluluklara aktaran, bilgi verme, eğlendirme, eğitim sağlama gibi sorumluluğa sahip görsel, işitsel, hem görsel hem işitsel araçların tümüne denir.

1.10

Teknolojik ilerlemeler iletişim araçlarını da değiştirmiştir. Gelişen iletişim araçları kitlesel bir hal almıştır. İlk önce gazete ile başlayan kitle iletişimi radyo ve televizyon ile devam etmiştir. Elektronik iletişimin yaygınlaşmasıyla medyanın rolü gereği Mc. Luhan'ın da dediği gibi dünya "Küresel Bir Köy" haline dönüşmüştür.

Uzaya yolculuk, bilgisayar teknolojisi ve en sonunda internet gibi gelişmeler iletişim alışkanlıklarımızı değiştirmiştir. Örneğin günümüzde basılı gazetelerden değil de internet gazetelerinden haber alma ihtiyacımızı karşılamaktayız.

Önceleri posta yoluyla gönderilen mektupların istenen yere ulaşması bir ayı bulurken bugün elektronik posta yoluyla dakikalar içinde cevap alınabilir duruma gelmiştir.

İletişim araçlarındaki gelişme sonucunda yalnızca iletişim hızlanmamış bununla birlikte iletişim araçları da çeşitlenmiştir. Örneğin cep telefonlarındaki internet üzerinden karşılıklı mesajlaşma ve dosya gönderebilme programı olan whatsapp ile anlık haberleşme sağlanabilmektedir.

Teknolojik gelişmeler iletişim sürecinde uzakları yakınlaştırırken, dünyanın diğer ucundan bir başka bireyle etkileşimli iletişimi de sağlamaktadır. Ancak gelişen internet teknolojisinin olumsuz yönü hızla alıştırmayla beklemeye tahammül edemeyen bireylerin ortaya çıkarmasıdır.

İnternetin bireylerin hayatında yaygınlaşmasıyla elektronik posta yoluyla iletişim kurmak, msn ve skype da yazılı, sesli ve sesli görüntülü sohbet etmek, elektronik alışveriş yapmak, dijital oyun oynamak, akıllı telefon kullanmak, facebook, twitter gibi ağlardan iletişim kurmak, film ve dizi izlemek günümüzde yaşamın akışının doğal parçası haline gelmiştir.

Teknolojinin gelişmesiyle hayatımıza giren internet sayesinde bireyler arası iletişim biçimlerinde değişim yaşanmış ve bu durum toplumsal kültürde dönüşümü ortaya çıkarmıştır.

İnternet'in (Genel Ağ)

- Tüm eğitim kademelerinde kullanılması (e-egitim) fırsat eşitliği sağlar.
- Bilgiye farklı kaynaklardan ulaşmayı sağlaması bireylerin kişisel gelişimini olumlu yönden etkiler.
- Ticaret yapma imkanı sunması yeni bir ekonomik kültür ortaya çıkarır.
- Ülkemizde devlet ile birey arasındaki ilişki değişimini sağlayan e-devlet projesiyle vatandaşlara daha hızlı hizmet verilir.